

_____ hokimligi
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ maktabgacha va
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
___-umumiy o'rta ta'lim maktabi
informatika fani o'qituvchisi
_____ning

20__-20__-o'quv yilida
7-sinflar uchun informatika fanidan
“Kampyuter savodxonligi” nomli

TO'GARAK
HUJJATLARI

To'g'arak a'zolari haqida ma'lumot

<i>N^o</i>	Familiya ismi va sharifi	Tug'ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to'liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
<i>1.</i>							
<i>2.</i>							
<i>3.</i>							
<i>4.</i>							
<i>5.</i>							
<i>6.</i>							
<i>7.</i>							
<i>8.</i>							
<i>9.</i>							
<i>10.</i>							
<i>11.</i>							
<i>12.</i>							
<i>13.</i>							
<i>14.</i>							

15.							
16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

**20__-20__-o‘quv yili uchun tuzilgan “Kampyuter savodxonligi” nomli to‘garagining
ISH REJASI**

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Sanoq sistemalari haqida	1		
2.	Sanoq sistemalaridagi raqamlarning ifodalanishi	1		
3.	Sonlarni bir sanoq sistemasidan boshqa sanoq sistemasiga o‘tkazish	1		
4.	Bir sanoq sistemasidagi sonni o‘nlik sanoq sistemasidagi songa o‘tkazish	1		
5.	Turli sanoq sistemalarida arifmetik amallarning bajarilishi	1		
6.	Sonlarning kompyuterda tasvirlanishi	1		
7.	Axborot hajmini o‘lchash	1		
8.	Fayl hajmi	1		
9.	Amaliy faoliyat	1		
10.	Matnli axborotlarni kodlash	1		
11.	Mustahkamlash	1		
12.	Grafik axborotlarni kodlash	1		
13.	Paint.net dasturi yordamida ranglar kodini aniqlash	1		
14.	Audio va videoaxborotlarni kodlash	1		
15.	Videoaxborotlarni kodlash	1		
16.	Amaliy faoliyat	1		
17.	Kompyuter grafikasi va uning turlari	1		
18.	Kompyuter grafikasi yo‘nalishlari	1		
19.	Rang modellari	1		
20.	Grafik formatlar	1		
21.	Grafik muharrirlar va ularning imkoniyatlari	1		
22.	Takrorlash	1		
23.	Adobe Photoshop dasturi interfeysi va uskunalar paneli	1		
24.	Adobe Photoshop uskunalar paneli	1		
25.	Amaliy faoliyat	1		
26.	Rasm sohasini belgilash, kesib olish	1		
27.	Tasvirlarga rang berish usullari	1		
28.	Qatlamlar bilan ishlash	1		
29.	Qatlamlar ustida amallar	1		
30.	Amaliy faoliyat	1		
31.	Matnlar bilan ishlash	1		
32.	Kontur bo‘yicha matn kiritish	1		
33.	Amaliy mashg‘ulot. Sahifa dizaynini yaratish	1		
34.	Sahifa dizaynini yaratish	1		

Sana: “__” _____ 20__-yil. Sinflar: _____. To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Sanoq sistemalari haqida

Maqsadlar:

- a) ta’limiy: o‘quvchilarni mavzu bo‘yicha yangi bilimlar berish, informatika va axborot texnologiyalariga bo‘lgan qiziqishini oshirish.
- b) tarbiyaviy: o‘quvchilarda vatanga muhabbat hissini uyg‘otish.
- d) rivojlantiruvchi: ilmiy-texnik dunyoqarashini rivojlantirish.

Mashg‘ulot turi: ta’lim beruvchi, interfaol.

Mashg‘ulot o‘tish metodi: aqliy hujumi, aralash, interfaol.

Mashg‘ulot jihozi: mavzuga oid ko‘rgazmalar, jadvallar, tarqatma materiallar.

Texnik jihozlar: kompyuter, multimedia, slydlar, magnitofon.

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo‘qlama qilish, o‘quvchilarni mashg‘ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. Yangi mavzu bayoni:

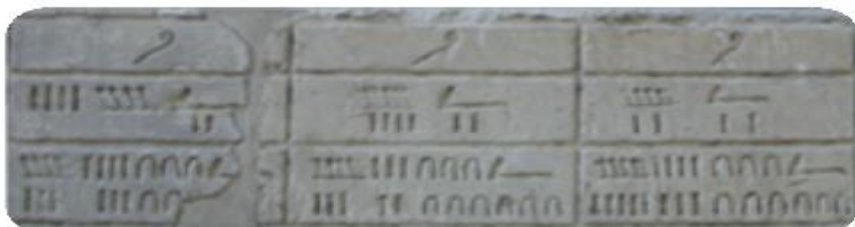
Monitor ekranida tasvirlanayotgan axborotlar kompyuter xotirasida ikkilik (ikkilik kod, ikkita holatdan birining qabul qilinishi) ko‘rinishida aks etadi. Sanoq sistemalari axborotlarni kodlashning bir turi hisoblanadi. Kompyuterda matn yozishda ikkilik, o‘nlik, o‘n oltilik sanoq sistemalarida kodlash usullari qo‘l keladi.

Sanoq sistemasi– sonlarni aniq qoidalar asosida belgilash tizimi.

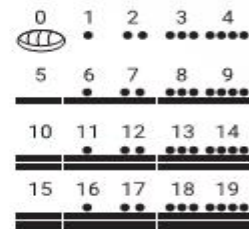
Sanoq sistemasi asosi– sanoq sistemasidagi jami raqamlar soni.

Sonning razryadi(xona) – raqamlarning berilayotgan sondagi o‘rni

Qadimgi Misr o‘nlik sanoq sistemasida esa sonlar raqamlarni ketma-ket yozish orqali ifodalangan. Agar raqamlar 9 martadan ortiq kelsa, keyingi razryadga o‘tilgan. Har bir razryad uchun maxsus mazmunga ega bo‘lgan rasmlardan foydalanilgan.

Qadimgi Misr o‘nlik sanoq sistemasi

Qadimgi Mayya xalqi yigirmatalik sanoq sistemasi

Agar sanoq sistemasining asosi 10 dan kichik bo‘lsa, u holda ushbu sanoq sistemasi alifbosini tuzish uchun 0 dan shu raqamgacha bo‘lgan raqamlar olinadi. Masalan, to‘rtlik sanoq sistemasi alifbosini yozish uchun 0 dan 3 gacha bo‘lgan raqamlar olinadi: 0, 1, 2, 3. To‘rtlik sanoq sistemasidagi sonlarni hosil qilmoqchi bo‘lsak, 4 raqamining o‘rniga 10 soni yoziladi va ketma-ketlik davom ettiriladi: 0, 1, 2, 3, 10, 11, 12, 13, 20, 21, ...

V. Mashg‘ulotni yakunlash.

1. Sanoq sistemasining asosi, elementlari hamda raqam va son tushunchalari haqida ma’lumot bering.

2. 5, 10, 12, 20 lik sanoq sistemalaridan foydalanish omillarini izohlang

VI. Uyga vazifa: Internetdan foydalanib, sanoq sistemalari haqida ma’lumot to‘plang

Maktab MMIBDO‘ _____ sana _____ 20__ yil

Sana: “__” _____ 20__-yil. Sinflar: _____. To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Sanoq sistemalaridagi raqamlarning ifodalanishi

Maqsadlar:

a) ta’limiy: o‘quvchilarni mavzu bo‘yicha yangi bilimlar berish, informatika va axborot texnologiyalariga bo‘lgan qiziqishini oshirish.

b) tarbiyaviy: o‘quvchilarda vatanga muhabbat hissini uyg‘otish.

d) rivojlantiruvchi: ilmiy-texnik dunyoqarashini rivojlantirish.

Mashg‘ulot turi: ta’lim beruvchi, interfaol.

Mashg‘ulot o‘tish metodi: aqliy hujumi, aralash, interfaol.

Mashg‘ulot jihozi: mavzuga oid ko‘rgazmalar, jadvallar, tarqatma materiallar.

Texnik jihozlar: kompyuter, multimedia, slaydlar, magnitofon.

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo‘qlama qilish, o‘quvchilarni mashg‘ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. Yangi mavzu bayoni:

Ikkilik	0	1														
To‘rtlik	0	1	2	3												
Sakkizlik	0	1	2	3	4	5	6	7								
O‘nlik	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9						
O‘n oltilik	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F

Agar sonlarni yozishda raqamlar o‘z o‘rni (razryadi)ga bog‘liq bo‘lsa, pozitsiyali sanoq sistemalarideb yuritiladi. Misol: o‘nlik sanoq sistemasi. 325 besh 352 ellik 523 besh yuz

Agar sonlarni yozishda raqamlar o‘z o‘rni (razryadi)ga bog‘liq bo‘lmasa, pozitsiyali bo‘lmagan sanoq sistemalari deyiladi. Misol: Misr o‘nlik sanoq sistemasi, Rim raqamlari. XXV besh XVI besh VII besh

Biror sanoq sistemasida berilgan sonlarni ifodalash uchun faqat ushbu sanoq sistemasining alifbosida mavjud alifbo elementlaridagina foydalaniladi. Masalan, ikkilik sanoq sistemasida sonlar faqat 0 va 1 orqali ifodalanadi: 1101_2 , 11101011_2 .

Pozitsiyali sanoq sistemalarida sonlarni yozishning ixcham va yoyiq usullari mavjud. Sonlarni ixcham (standart, oddiy) ko‘rinishda yozish usulida son raqamlari egallagan razryadiga ko‘ra ketma-ketlikda yoziladi:

usulida son raqamlari va sanoq sistemasi asosining raqamlar razryadlariga mos darajalariga ko‘paytmalari yig‘indisi ko‘rinishida yoziladi:

Sonlarni yoyiq ko‘rinishda yozish

$$5 \cdot 10^2 + 8 \cdot 10^1 + 6 \cdot 10^0$$

V. Mashg‘ulotni yakunlash.

1. Biror sanoq sistemasini olib, undagi sanoq sistemasi asosi va elementlarini aytib bering.

2. O‘nlik sanoq sistemasidagi 4 xonali eng kichik va eng katta sonni yozing.

VI. Uyga vazifa: Ikkilik sanoq sistemasida 6 xonali eng kichik sonni yozing va javobingizni izohlang

Maktab MMIBDO‘ _____ sana _____ 20__ yil

Sana: “__” _____ 20__-yil. Sinflar: _____. To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Sonlarni bir sanoq sistemasidan boshqa sanoq sistemasiga o‘tkazish

Maqsadlar:

a) ta’limiy: o‘quvchilarni mavzu bo‘yicha yangi bilimlar berish, informatika va axborot texnologiyalariga bo‘lgan qiziqishini oshirish.

b) tarbiyaviy: o‘quvchilarda vatanga muhabbat hissini uyg‘otish.

d) rivojlantiruvchi: ilmiy-texnik dunyoqarashini rivojlantirish.

Mashg‘ulot turi: ta’lim beruvchi, interfaol.

Mashg‘ulot o‘tish metodi: aqliy hujumi, aralash, interfaol.

Mashg‘ulot jihozi: mavzuga oid ko‘rgazmallar, jadvallar, tarqatma materiallar.

Texnik jihozlar: kompyuter, multimedia, slaydlar, magnitofon.

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo‘qlama qilish, o‘quvchilarni mashg‘ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. Yangi mavzu bayoni:

Kompyuter xotirasidagi barcha axborotlar ikkilik sanoq sistemasida saqlanadi. O‘n oltilik sanoq sistemasida yozilgan kompyuter dasturlari maxsus kompilyator dasturlari yordamida ikkilik sanoq sistemasiga o‘tkaziladi va amallar bajarilishi uchun markaziy protsessorga yuboriladi. Bir sanoq sistemasidagi sonni boshqa sanoq sistemasiga o‘tkazish uchun maxsus kodlash usullaridan foydalaniladi

1-masala. Ikkilik, to‘rtlik, sakkizlik, o‘nlik, o‘n oltilik sanoq sistemalaridagi sonlarni ketmaketlikda yozib chiqing Yechilishi:

2 lik	0	1	10	11	100	101	110	111	1000	1001	1010	1011	1100	1101	1110	1111
4 lik	0	1	2	3	10	11	12	13	20	21	22	23	30	31	32	33
8 lik	0	1	2	3	4	5	6	7	10	11	12	13	14	15	16	17
10 lik	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16 lik	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F

Agar jadval ustunlaridagi sonlar bir-biriga mos qo‘yilsa, u holda ushbu sanoq sistemalari orasidagi kodlash usuli hosil bo‘ladi.

Jadvalga ko‘ra: $12_{10} = 1100_2 = 30_4 = 14_8 = C_{16}$

Diada kodlash usulisonni ikkilik sanoq sistemasidan to‘rtlik sanoq sistemasiga va aksincha, to‘rtlik sanoq sistemasidan ikkilik sanoq sistemasiga o‘tkazishda qo‘llaniladi. Ikkilik sanoq sistemasida hosil bo‘lgan raqamlar soniga kodning uzunligi deyiladi va u ibilan belgilanadi. Kodlanayotgan holatlar soni raqamlar (alifbo elementlari) sonini bildiradi va N bilan belgilanadi..

V. Mashg‘ulotni yakunlash.

1. Qanday holatlarda sonlarni bir sanoq sistemasidan boshqa sanoq sistemasiga o‘tkazish zaruriyati tug‘iladi?

2. Sanoq sistemasining quvvati va ikkilik kodning uzunligi orasida qanday bog‘lanish mavjud?

VI. Uyg‘a vazifa: Mavzuni qayta o‘qish

Diada kodlash jadvali

To‘rtlik	Ikkilik
0	00
1	01
2	10
3	11

*v**eb-saytimiz: Zokirjon.com***
Hujjat Word variantda beriladi.

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog'lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi

40 listdan iborat informatika fanidan 7-sinf o'quvchilarga 34 soatli to'garakni to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

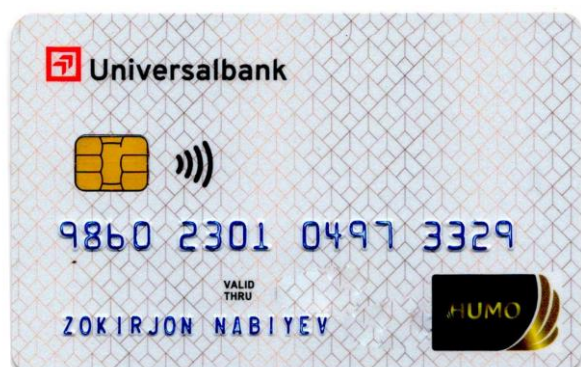
Narxi: 20 ming so'm

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To'liq holda olganingizdan so'ng:

Faqat o'zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet orqali veb-saytlarga joylamang.

Kanal va gruppalariga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.